

SLOVENE

Ilustrati:
Enostopna petlitrsna (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat „ 15 „
za trikrat „ 13 „
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zahvale, osmislilica itd.:
enostopna petlitrsna po 2 l vin.
Poslane:
enostopna petlitrsna po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
dolge in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Vojska z Rusi.

Osma ruska armada, ki operira proti Boroevičevi armadi, se je pred več kot tednom dni z glavno silo vrgla na ozemlje na obeh straneh Gorlic. Ruski poizkusi, da bi tu prodrli našo črto in obsili naše južno krilo so se pa ponesrečili. Slabeše ruske sile, ki so jih pustili v vzhodnih Beskidih, so se nasproti našim četam postavile na višinah prelazov v utrjenih postojankah. Tu zadnje dni ni došlo do nobenih večjih akcij.

Tudi pri Gorlicah, ob Biali in Dunaju vlada mir, ki ga semtertja motijo strelji iz topov. Nemški listi poročajo, da se zdi, da primanjkuje ruski infanteriji municije. Vsled slabega vremena najbrže niso mogli municijski treni pravočasno priti na fronto. Na severnem Poljskem nadaljujejo Nemci svojo ofenzivo.

Vojaški strokovnjak graške »Tagespost« piše, da so Rusi koncem decembra poslali na severno- in srednjepoljsko fronto 100.000 vojakov, ki so oboroženi s puškami sistema Berdan. Iz tega se vidi, da je v ruski armadi nastopilo pomanjkanje modernih pušk.

Iz uradnih poročil je razvidno, da je včeraj in predvčeršnjim, ko so Rusi obhajali svoj sveči večer odnosno svet dan, vladal na ruskem bojišču skoro splošen mir. Iz tega se vidi, da Rusi pač spoštujejo svoj Božič, nasprotno pa kažejo svoje staro zagrizeno sovraštvo do katoličanov; kajti o naših božičnih praznikih so kakor nalašč najrditejše napadali naše čete.

OB OGRSKI MEJI MIR. — ARTILJE-
RIJSKI BOJI OB DUNAJU IN NA
RUSKO POLJSKEM.

Dunaj, 7. januarja. Uradno se poroča: Na ogrsko - galicijski meji vlada mir. Na višje ležečih krajih je nastopil lahek mraz in sneži.

Ob Dunaju in na Rusko Poljskem se vrše na posameznih točkah artiljerijskih boji.

V predkarpatsko ozemlje južne Bukovine poslano varnostne čete smo pred premočnimi sovražnimi silami pomaknili bližje glavnim prelazom.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

SLABO VREME OVIRA OPERACIJE.

Berolin, 7. januarja. Veliki glavni stan: Na vzhodu ni nobene izpremenbe. Nadaljevanje operacij trpi vsled skrajno slabega vremena. Kljub temu počasi napredujejo naši napadi.

Najvišje armadno vodstvo.

RAZGOVOR Z BARONOM CONRADOM
PL. HÖTZENDORF.

Dunaj, 7. januarja. Tukajšnji in graški listi priobčujejo: Vojni poročevalec italijanskega lista »L'Aero Marittimo« na galicijskem bojišču se je zadnje dni razgovarjal z načelnikom našega generalnega štaba, z baronom Conradom pl. Hötendorfom. O naših vojaških operacijah je izjavil baron Conrad: Glavno vprašanje, ki se mora rešiti, tvori vojska na Poljskem, kjer popolnoma sporazumno z našim hrabrim zaveznikom Nemcem, izvajamo načrt, ki nas upravičuje, da smemo najboljše upati.

Operacije proti Srbiji tvorijo stvar postranske važnosti. Če nam bo proti številnim armadam Rusije sreča mila, se tudi srbsko vprašanje reši v čisto kratkem času.

Vprašan, kako da sodi o zimi, je izjavil baron Conrad: »Ničesar ne pomenja, ker so ruski vojaki bolj kakor naši navaženi na poljski mraz. Ukrepi smo vse, da so naše čete zavarovane proti ostremu mrazu. Sneg in mraz bosta Rusom zelo otežkočevala utrjenje njih postojank, kjer so jako spretni. Zima tako odstrani činitelja, ki je dozdaj koristil našim sovražnikom in je njih številno premoč v povišani meri uveljavljal. Na vprašanje, kako da sodi o bodočnosti in glede na izid vojske, je izjavil baron Conrad: Popolnoma zaupam čvrstosti naše armade in bratski zvezi, ki nas na bojišču veže s hrabrimi četami nemške armade. Verujem tudi, da kvalit-

ativna vrednost zveznih čet vzravna kvantitativno premoč našega nasprotnika.

PONOČNI BOJI PRI SOHAČEVU.

Genf, 7. januarja. O bitki na Poljskem piše »Echo de Paris« na podlagi ruskih časniških poročil iz Peterburga: Boji okoli Sohačeva jasno kažejo, kolike važnosti je za Nemce, da zavzamejo Varšavo. Da si napravi pot do poljskega glavnega mesta, je koncentriral Hindenburg 14 armadnih zborov na levem bregu Visle, k kamaj je bil še šest do sedem drugih armadnih zborov, ki so došli z zahodnega bojišča. Samo na črti 19 km je bilo postavljenih 5 nemških armadnih zborov s 150 topovi, ne vstevši težko artiljerijo. Nemci se bojujejo noč in dan; posebno se poslužujejo ponočnih napadov. Pripetilo se je, da so v eni noči nek naskok ponovili enajstkrat. Komaj je bil en napad končan, so že pridrile čez ruske jarke nove čete, ki niso imele niti časa, da odnese svoje mrtve, tako da je divjal ta boj moža proti možu neprestano naprej.

POLOŽAJ OB NIDI.

Berlin, 7. januarja. Posebni poročevalec lista »Berliner Tageblatt« poroča iz vojnega poročevalskega stana: Med tem ko se je na desnem bregu Visle novi močni ruski sunek v smeri proti Novemu Soncu pri Gorlicah ponesrečil, se je na drugi strani na levem bregu Visle ustavila tudi avstrijska ofenziva na Rusko Poljskem. Tega pa ni povzročila toliko moč orožja kakor pa krajevne razmere. Avstrijsko prodiranje iz Krakova se je vršilo z občudovanja vredno vehemenco in je potisnilo umikajoče se Ruse do doline reke Nide, kjer so se avstrijske čete pripravljale, da prekoračijo reko. Rosi so se med tem utrdili na vzhodnem bregu Nide. Prehod čez reko je zelo težaven radi visokih bregov. Poleg tega je pa močno deževje že itak močvirnato ozemlje izpremenilo v pravo močvirje. Vsled tega je bilo prodiranje pehote, dovoz živin in municije izključen; ravnotako ni bilo mogoče spraviti naprej topov. Avstrijske čete so se morale vsled tega zadovoljiti s tem, da so se vkopale ob Nidi in tudi ob Pilici, posebno, ker se je istočasno ustavilo tudi prodiranje sosednje nemške armade. Sedaj se vrše le artiljerijski boji v kolikor to pripušča gosta megla.

ITALIJANSKA SODBA O AVSTRIJSKEM
VOJNEM POLOŽAJU.

Milan, 7. januarja. Vojaški kritik lista »Corriere della Sera«, Gatti, opisuje vojaški položaj Avstrije in pride do sledeče sodbe: Bolj kot druge sile mora voditi Avstrija ofenzivno vojsko, ker to zahtevajo razni razlogi. Avstrija je svojo močno organizacijo dokazala s tem, da tudi sovražno prodiranje v Galicijo in Bosno ni ogrozilo ali zmanjšalo notranje skupnosti. Vsestransko spoštovanje do cesarja drži skupaj armado in ljudstvo. Od začetka septembra daje nemško armadno vodstvo tudi Avstriji svoje direktive. Hindenburg načrt se ni popolnoma razvil; ima veliko upanja na uspeh, vendar pod pogojem, da se izjalovi ruski napad proti Krakovu ali proti severnim Karpatom. Da se to doseže, ne zadostuje samo močen odpor, ampak morajo avstrijske čete pričeti najsilnejšo ofenzivo. Med tem ko prodro Nemci desno rusko krilo, morajo Avstrijci obiti sovražnika od juga, da mu odrežejo umikanje v Malo Rusijo. Če se posreči ta načrt, potem so Rusi odločilno poraženi. Avstrija lahko izpelje ta načrt, ker se je z vsem najskrbnejše pripravila; ima dovolj živin in municije, izredno dobro železniško omrežje, ugodna naravna oporišča in izvrstno organiziran dovoz. Vse to znatno olajšuje njeno nalogo.

AVSTRIJSKI LETALCI METALI BOMBE
V KIELCE.

Peterburg, 7. januarja. Uradno rusko poročilo z dne 4. t. m. pravi, da so trije avstrijski letalci vrgli v Kielce deset bomb.

NEMSKA UPRAVA NA POLJSKEM.

Berlin, 7. januarja. Za poljsko ozemlje, katero so zasedli Nemci, je vpostavljen z dne 5. t. m. civilna uprava. Za upravnega načelnika je imenovan vladni pred-

sednik pl. Brandenstein s pridevkom excellenca. Upravni načelnik bo imel do nadaljnjega svoj sedež v Poznaniu.

IZPRED PRZEMYSŁA.

Poročevalec lista »Grazer Tagblatt« poroča iz vojnega poročevalskega stana: Okoli Przemysla vlada razmeroma mir. Napadalni poizkusi sovražnika so brez uspeha. Posadka redno napravlja izpade, ki se končajo s tem, da pripelje nazaj v trdnjavo ruske ujetnike in vojni material. Poštni promet se s pomočjo zrakoplovov, če pripušča vreme, skoro redno vrši. Pred Przemyslom so se zopet ponovili upori ruskih vojakov, ki se branijo naskakovati. Nekaj bataljonov so že spravili proč. Veliko ruskih vojakov je bilo zadnje dni ustreljenih od častnikov.

V Karpatih so izstopile reke. Talne razmere so tako neugodne, da so operacije skoro nemogoče.

RASPOLOŽENJE MED RUSKIMI VOJAKI
PRED PRZEMYSŁOM.

Zadnje dni so časniki prinesli vest, da je przemyslska posadka zaplenila rusko vojno pošto. Par pism ruskih vojakov je ponatisnil list »Vojne novice«, ki izhaja v oblegani trdnjavi in ki ga nam aviatiki prenašajo čez przemyslski živi obroč. Neko pismo s podpisom »Aleksij« in naslovom na Sergija Dmitrijeva v Irkucku se glasi: »Kratko lahko povem, da je položaj obupen. Nobenega upanja ni več, ako ne danes pa jutri, ako ne jutri pa pojutrišnjem zastojni tu dokončamo, sredi tujih gozdov in polj, kjer veter žalostno žvižga in sneg pokriva padle. Kakšno žalosti polno življenje je tu. Nesreča pred nami, nikjer ni za nas izhoda, na vsak korak nam grozi smrt.« V nekem drugem pismu pripoveduje podpisani Radko: »Sedaj naša vojska oblega Przemysl, toda nemogoče je to trdnjavo vzeti v naskoku. Takih trdnjav, mislim, dozdaj ni nikjer — štiti jo krijejo, dva jarka z vodo napolnjena in v vodi zobčasta žica. Na to vrsto utrdb, posredi zopet zobčasta žica in volčje jame. Samo z lakoto bi jih bilo mogoče vzeti, toda pravijo, da imajo dosti zalog. Ako naši mislijo v naskoku vzeti trdnjavo, to se, draga moja deca, od vas poslavljam. Zelo veliko naših tovarišev je že tu okrog popadalo. Pri naskoku poginejo vsi, ki so v prvih vrstah. Ako pa ne pojdemo nad trdnjavo v naskoku, pa tu zamrznejo vsi, kot so Francozi leta 1814.«

IZ KRAKOVA.

»Nowa Reforma« poroča: Evakuacija neprestano traja dalje. Vojna komisija preiskuje pri civilnem prebivalstvu, je li dobro preskrbljeno z živili. Vsakdo mora biti preskrbljen z živili za tri mesece, ki jih pa zdaj še ne sme začeti uporabljati. Ljudje, ki toliko ne premorejo, morajo trdnjavo zapustiti. Za vsako ceno mora biti preskrbljenih 50 kg moke. Dne 6. t. m. so presteli še vse v mestu ostalo civilno prebivalstvo.

V BUKOVINI.

Iz Kimpolungna poroča »Az Est«: Po kratkem premirju nadaljujejo Rusi v Bukovini svoje operacije. Del ruskih čet se bliža rumunski, drugi del ogrski meji. Naše čete, ki čuvajo mejo, niso pričele boja, marveč so zasedle določene jim obrambne postojanke.

V KARPATIH.

Budimpešta, 7. januarja. Rusi so se umaknili iz doline Ung na griče. Položaj je izdatno izboljšal. Naše prodiranje zelo otežuje neprestano deževje. Deželna cesta je podobna jezeru blata. Ljudje in živina komaj hodijo po njej. Rusi so zato tudi prekinili svoje operacije.

IZ LVOVA.

Graška »Tagespost« piše: »Čzäs« poroča iz Lvova: Prvi ruski patrolji, ki ji je poveljeval častnik Parczewski, se je peljal nasproti podžupan dr. Rutowski. Prostovoljno se je takoj prijavilo 16 talnikov, ki so jih zahtevali Rusi. Talnike so nastanili v hotelu George. Prebivalstvo je med vhom Rusov postavilo Marijine slike v okna,

da se zavarujejo pred plenjenjem. Ruske čete so z generalom Roodem na čelu vkorakale v mesto. General je bil zelo razočaran, ker je izostal pozdrav. Ko je prevzel vodstvo mesta, je objavil Roode poljski oklic, ki poziva na mir in red in zagotavlja zato varnost. Ker je bil pozvan Roode čez nekaj dni v vojno črto h Grodeku, kjer je padel, je zagospodaril general Szeremetjev nad Lvovom. Med bitko pri Lvovu je izbruhnil tudi v Winnikih velikanski požar. Velika tobačna tovarnica je bila opljenjena. Szeremetjev je izdal nato ruski oklic, torej ruskim vojakom, s katerim je zagrozil za ropanje težke kazni. Kljub temu so mirno razprodajali stvari, ki so bile ukradene na lvovskem glavnem kolodvoru. V seji mestnega sveta je govoril Szeremetjev francosko, da mu ni bilo treba govoriti poljsko. Generalni gubernator Bobrinski, ki je nato prišel, je razpustil vsa društva in je zatvoril šole. Mobilizirali so vse za orožje sposobne osebe in jih odposlali v Kijev. Mladi visokošolci so vozili na poulični železnici. Nočno življenje je bujno vkljub prepovedi alkohola, zadnje čase se je prepovedalo obiskovati nočne lokale. Deželna banka je nakazala za uradniške plače 66 tisoč kron predjuma, beda uradnikov je zato nekoliko olajšana. Avstrijski denar izginja vedno bolj iz prometa. Ker primanjkuje premoaga, so omejili obrat elektrarne in plinarne. Mesto je zato razsvetljeno le slabo. Ruska vlada je pooblastila mesto Lvov, da je smelo najeti 1.000.000 rubljev (3.000.000 K).

Gubernator je izjavil, da bo zaplenjeno v bankah naloženo premoženje tistim osebam, ki se jim dokaže sovražen nastop proti Rusiji in proti ruski vladi. Ruska osrednja vlada je nakazala 100.000 rubljev podpore avstrijskim državnim uradnikom v Galiciji. Meseca novembra je obolelo v Lvovu na koleri 126 oseb, ki so večinoma umrle. Ruska vlada in grško-pravoslavna duhovščina je uvedla v Lvovu veliko akcijo, da pridobi prebivalstvo, osobito pa ugledne osebe za prestop h grški pravoslavni cerkvi. V Lvovu je prestopilo do zdaj v pravoslavje nad 500 oseb, večinoma Rusini, in sicer večina neprostovoljno pod pritiskom ruskih oblasti. Dr. Leo Wasserberger, ravnatelj zvez, ki izdelujejo surovo olje (petrolej), je prestopil v pravoslavje, da koristi naftni industriji. Nadalje je prestopilo v pravoslavje nekaj hišnih posestnikov v Walovi ulici, katerim je zaplenila ruska vlada hiše. Upajo, da jim vsled prestopa v pravoslavje vrnejo njih hiše.

AVSTRO - OGRSKI UJETNIKI V RUSIJI.

Sofija, 7. januarja. Ujete avstro-ogrsko vojske so pričeli prepeljati v Sibirijo. Delali bodo pod vojaškim nadzorstvom na veleposestvih. Veleposestniki jim bodo morali skrbeti za obleko, stanovanje in hrano. Vsak mesec dobe 15 rubljev.

RUSKI SOCIALISTI IN FRANCOZI.

Kolin, 7. januarja. »Kölnische Zeitung« poroča iz Sofije: Na prošnjo francoskega ministrskega predsednika sta se obrnila oba francoska socialistična ministra na voditelja ruske socialistične stranke v dumi, naj med vojsko ustavi boj proti carjevi vladi.

RUSKE UTRDBE NA FINSKEM.

Berlin, 7. januarja. Iz Kodanja poročajo: Na Finskem dela noč in dan 10.000 Rusov utrdb. Napraviti nameravajo tri obrambne črte. Prva, med Hammešads-viken in Hoplaksviken, je že gotova. Druga črta pri Agaby, bo kmalu dovršena; tretjo bodo pa takoj, ko bo dogotovljena druga, pričeli utrjevati. V teh utrdbah bojo porabili topove, katere so poslali Japonci.

ZIDI O SIENKIEWICZU.

Iz »Kuryerja Poznanskega«: Imenovanje Henrika Sienkiewicza za častnega člana ruske akademije vede in lepih umetno-

sti je židovski tisk sprejel s zasmehom. Imenuje ga »pisatelja slahčiške Poljske in slavitelja slahčištva.«

× × ×

METROPOLIT IZ ČRNOVIC NA OGRSKEM.

Pravoslavni metropolit je ostal v mestu, ko so Rusi prvič zasedli Črnovice. Med tem druge ruske okupacije ni dočkal. Še prej, predno so Rusi zasedli Črnovice, je zapustil metropolit s celim konzistorijem mesto in odšel na Ogrsko. Sedaj se nahaja v Beszterczu na Ogrskem, odkoder odide v Kološvar, kjer bo najbrže začasno tudi ostal.

× × ×

300.000 SIBIRSKIH KMETOV ZA GALICJO.

Berlin, 7. januarja. »Kurier Warszawski« poroča, da je carska ruska komisija pričela s kolonizacijo Galicije. 300.000 sibirskih kmetov bodo baje naselili posebno v južni Galiciji ob Karpatih.

× × ×

VISOKA VOJASKA TAKSA NA RUSKEM.

Berlin, 7. jan. »Telegraphenunion« poroča iz Peterburga: Ruska vlada name-rava obdavčiti za vojsko službo nesposobne osebe kakor tudi nevpoklicane rezervnike z visoko vojaško takso. Ta dav-vek bo kmalu uzakonjen.

× × ×

ZVEZA Z ARHANGELSKIM PREKIJENJA.

Berlinska »Nationalzeitung« poroča iz Stockholma: Vožnja po morju v Arhangelsk je zaprta. Zadnjih pet parnikov, ki so se odpeljali iz Arhangelska, se je moralo voziti 25 pomorskih milj skozi led. Rusija je kupila še dva mala lomilca ledu.

× × ×

V NEWYORKU ARETIRANI NEMŠKI REZERVNIKI.

Amsterdam, 7. januarja. »Reuter« poroča iz Newyorka: Vlada Združenih držav je ukazala včeraj na neki ladji, ki je nameravala voziti v inozemstvo, prijati nekega nemškega poročnika in tri rezerviste kakor tudi več drugih oseb. Obdolženi so, da so si preskrbeli napačne potne liste, da morejo kot nemški rezervisti priti k nemški armadi. Ukrenili so stroge odredbe, da se to več ne pripeti.

Z Juga.

NADVOJVODA EVGEN MED VOJAKI.

Budimpešta, 7. januarja. Deziderij Urai, poročevalec »Pesti Hirlapa«, poroča svojem listu z južnega Ogrskega: Staršem, nevestam, bratom in sestram in prijateljem je naslovljeno poročilo, ki so mi je naročili naši vojaki, vračajoči se iz Srbije in stoječi ob meji. Zahvaljujejo se za iz vseh krajev doposlana jim božična in novoletna darila, zahvaljujejo se za od vseh strani jim izraženo toplo ljubezen. Zdaj žive tako, kakor ob času velikih vaj, a zdaj se pripravljajo žilavo, veliko delo, ki ustvari svežo, veličastno armado. Novi višji poveljnik si je bliskovito hitro pridobil srca vseh. Nadvojvoda Evgen obiskuje čete, pusti si predstaviti vsakega posameznega častnika, ogleduje z očetovsko dobrohotnim pogledom vsakega moža, gleda na to, da je oprema popolna, opogumlja za bodočnost in izroča lovor priznanja za preteklost. Vsakega, ki mu krasi prsi hrabrostna svetinja, nagovori in mu mora pripovedovati, zakaj da je bil odlikovan. »Silno lepo si to napravil, moj sin!« navadno konča pripovedovanje in nikdar ne pozabi, da bi ne rekel, obrnjen k ostalim vojakom: »Pred seboj vidite zgled, posnemajte, otroci!« V takih okolišnih vojakih komaj pričakujejo, da bi zopet pričeli grometi topovi.

AVSTRIJSKE VOJNE UJETNIKE V SRBIJI ODPOŠLJEJO NA MALTO?

Sofijska »Balkanska Tribuna« poroča, da bodo vsi avstrijski vojni ujetniki, ki se nahajajo v Srbiji, odposlani na Malto, kjer ostanejo v angleškem koncentracijskem taboru.

AVSTRIJSKO LETALO NAD BELGRADOM.

Sofija, 7. januarja. Iz Nisa se poroča: Srbski brzojavni urad javlja, da se je nad Belgradom pojavilo avstrijsko letalo, ki je imelo namen poizvedovati. Letalo so srbski vojaki obstreljevali, pa se je nepoškodovano vrnilo na Ogrsko.

K BOJEM KROG TREBINJA. ČRNOGORCI POGNANI ČEZ MEJO.

Budimpešta, 6. januarja. »Az Est« priobčuje iz pisma nekega črnogorjskega častnika naslednji opis zadnjih bojev s Črnogorci: Imeli smo velike boje s Črnogorci. Spustili smo bili čez mejo črnogorsko divizijo, ki se je v gozdih bosenskih

gora zakopala v močnih postojankah, iz katerih bi je ne bilo lahko pregnati brez velikih žrtev. Moja četa se je zagostila med gore in črnogorske zvezne črte; sovražnik je moral torej, predno je prediral naprej, misliti na to, da nas prežene iz gora. V našem težavnem položaju smo se imeli veliko zahvaliti našim letalom in opazovalnim balonom. Bili bi izpostavljeni neštetim presenečenjem, nočnim napadom itd., če bi naši baloni ne bili pravčasno odkrili sovražnika. Črnogorci so se pa kmalu domislili, da so naše čete gotovo v bližini, kjer se dvigajo baloni in francoska artiljerija je vedno obstreljevala dotični prostor. Nato sem dal povelje, da se imajo baloni vedno proč od čete spuščati v zrak. Podčastnik v balonu nas je obvestil, odkod prihaja sovražni tren, ki naj bi zalozil Črnogorce s hrano. Otvorili smo proti trenu ogenj in ga posnali nazaj. Tako je šlo skozi osem dni. Tren je vsak dan poizkušal priti naprej, a vselej smo ga pogonjali nazaj. V celotnem ozemlju ni bilo nobene vasi in Črnogorci so trpeli glad. Naprej niso mogli, ker je bila njihova težka artiljerija v gorah. Zato so nas napadli. Prodirali so v smeri balona in mi smo jih lahko zgrabili od strani. Razvil se je ljut boj, ki ga je odločila naša brzo dospela artiljerija. Črnogorci so se dobro držali in del se je rešil čez mejo, ker dobro poznajo vse steze in prehode. Na bojišču so pustili veliko ujetnikov in ranjencev. Tako smo Črnogorce z neznatnimi žrtvami na naši strani pogonili nazaj v njihove črne gore.

NOVI SRBSKI VOJVODA.

Milan, 7. januarja. Iz Niša poročajo listu »Corriere della Sera«, da je general Ivan Mičetić imenovan za vojvoda.

PRAVNA PREDAVANJA V UJETNIŠTVU.

Inomest, 7. januarja. Tirolski deželni poslanec, podžupan Franc pl. Guggenberg, ki je v vojnem ujetništvu v Nišu, piše svojem, da se udeležuje pravnih predavanj dunajskega odvetnika dr. Kienböcka v Nišu, ki predava o pravu nekaterim vojnim ujetnikom.

GODBA SRBSKIH UJETNIKOV.

Budimpešta, 7. jan. »Magyarország« poroča iz Raba: Med srbskimi ujetniki, ki so tu internirani, se je sestavila godba, ki šteje 28 mož. Člani godbe so bili ujeti večinoma pri Valjevu. Godba prednaša tudi ogrske komade. V nedeljo je priredila celo javen koncert, na katerem je svirala Rakoczyjevo koračnico in cesarsko pesem.

POSLANIK TOŠEV V SOFIJI.

Dunaj. »Neues Wiener Journal« poroča iz Sofije: Novi bolgarski poslanik na Dunaju, Tošev, se je vrnil z Dunaja v Sofijo, kjer je bil sprejet od carja Ferdinanda v daljšo avdijenco. Po avdijenci je obiskal Tošev avstrijskega poslanika grofa Tarnowskega, s katerim je delj časa konferiral.

RUMUNSKA KRALJICA VDOVA ZAPUSTI BUKAREŠT.

Bukarešta, 6. januarja. Listi poročajo, da namerava kraljica vdova zapustiti Bukarešto. Stalno namerava bivati v Curtea de Argesu.

GRŠKI PRORAČUN.

Atene, 7. januarja. V zbornici je poročal finančni minister o bilanci l. 1914. Naznanil je, da je izbruh vojske za varstvo nevtralnosti tudi Grški povzročil posebne izdatke. Močno so morali zasesti turško mejo in ukreniti tudi druge varnostne naprave. Izdali so za to okroglo 70 milijonov. Poseben kredit 123 milijonov mora zahtevati za mornarico.

BOJI MED BOLGARI IN GRKI.

Solun, 7. januarja. »Makedonia« poroča: Ob bolgarski meji pri Belesu se je zopet unel nov boj med bolgarskimi četami in grškimi četami. Bolgarov je bilo nad 100 mož. Boj je trajal deset ur. Bolgari so se umaknili čez mejo. Njih izgube so bile velike. Ranjen je bil na nogi grški poveljnik, stotnik Papadimitrin.

ZMAGA ESSAD PAŠE PRI RASTBULU.

Rim, 7. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača 6. t. m.: Ob 9. uri dopoldne se je pričel napad na griče pri Rastbulu. Vodil ga je Essad paša. Posrečilo se mu je, da je zmagal. Zažgani sta bili dve hiši. Boj se je končal ob pol 11. uri dopoldne. Popoldne se je pripeljala nega grška križarka.

Sestanek rumunskega in bolgarskega kralja.

Berlin, 7. januarja. »Telegraphenunion« poroča iz Bukarešte: Potrjuje se, da se v prihodnjih dneh sestane rumunski in bolgarski kralj, in sicer na rumunskih tleh. Diplomatični dogovori so malone dovršeni. Oba vladarja bosta spremljala zunanja ministra.

Francosko jadransko brodovje počaka do spomladi.

Budimpešta, 7. januarja. Nekemu tukajšnjemu listu poročajo iz Rima: Poveljnik angleško - francoskega brodovja v Adriji se je baje odločil, da se umakne s svojim brodovjem, ki je ogroženo od avstrijskih podmorskih čolnov, v otrantski zaliv in da tam počaka ugodnega trenutka za nove operacije. Ta ugodni trenutek bi bila spomlad, če bo takrat mogoče napraviti z Lovčena, ki je sedaj pokrit s snegom in ledom, ponovne napade na kotorski zaliv. Če pade kotorski zaliv v francoske roke, bo služil za oporišče francoskemu brodovju.

Italija.

LAHI NAPADENI V ERITREJI.

Bengazi. V Eritreji so napadli upor-niki laške čete, a so vstaši bili od laških vojakov poraženi. Vstaši so imeli 25 mrtvecev, Lahi 2 mrtva in 4 ranjence.

ITALIJANSKI RADIKALCI IN IRE-DENTI.

Milan, 7. januarja. Prefekti je zaplenil oklic radikalnih in iredentovskih poslancev, s katerim so pozivali prebivalstvo, naj zahteva, da Italija nastopi v vojski.

Portugalska in vojska.

Lizbona. O božiču je imela na Portugalskem opozicija 40 velikih shodov, na katerih so bile sprejete resolucije proti sodelovanju Portugalske v vojski.

Berlin. Tukajšnje portugalsko poslaništvo ni izvršilo še nikakih priprav, iz katerih bi bilo sklepati, da zapusti Berolin.

PORTUGALCI V ANGOLI.

Geni, 6. januarja. Iz Lizbone se poroča: Portugalska odpošilja še vedno ojačenja v Angolo.

Boji na zahodu.

Hudi boji v argonskem gozdu.

Berlin, 7. januarja. Veliki glavni stan: Francozi in Angleži še vedno z obstreljevanjem rušijo belgijske in francoske kraje za našo fronto.

Severno od Arrasa se še vedno vrše srditi boji za posest včeraj od nas osvojenih krajev.

V zahodnem delu argonskega gozda so naše čete prodrle dalje naprej. Dne 5. januarja izvršeni napad v vzhodnem delu argonskega gozda (Bois courtes chaussee) je segel do naših strelskih jarkov. Sovražnik je pa bil na celi črti z velikimi izgubami zopet vržen iz naših postojank. Naše izgube so razmeroma majhne.

Zahodno od Sennheima so se Francozi včeraj zvečer skušali zopet polastiti višine 425; njihovi napadi so se izjalovili v našem ognju.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Geni, 6. januarja. Francosko uradno poročilo z dne 4. januarja ob 11. uri zvečer se glasi: Edina poročila, ki so doslej došla, se nanašajo na Zgornjo Alzacijo, kjer se nadaljujejo v okolici Sennheima zelo siloviti boji. Minulo noč so naše čete del vasi Steinbach in cerkev izgubile, pozneje pa zopet osvojile. Danes jutraj so osvojile celo vas.

Geni, 7. januarja. Uradno francosko poročilo z dne 5. januarja popoldne ob pol 4. uri se glasi: V Belgiji je naša infanterija napredovala na peščinah nasproti Nieuporta kljub slabim krajevnim razmeram. Od Lysa do Oise, pri Notre Dame de Lorette, zahodno od Lensa smo s pomočjo težkih topov in ročnih bomb popolnoma ustavili saperska dela sovražnika. V bližini ceste pri Lille so Nemci razstrelili naš strelski jarek in se ga polastili; s takojšnjim našim protinapadom smo ta jarek zopet osvojili. Od Oise do Vogezev se ne poroča o nobeni akciji infanterije. Okoli Craonne in Reimsa so se vršili artiljerijski boji. Naše baterije so uspešno obstreljevale sovražne postojanke v gozdu Suippes, pri Perthesu in Beau Sejour-ju, enako v Argonih in na višinah ob Maasi. V Alzaciji smo vkorakali v trg Creux d'Argent, južno od Col de Bonhomme, 2 km zahodno od Orbay-a, kjer smo se organizirali. Naše pridobitve na cesti do Thanna do Sennheima smo obdržali do 1 km oddaljenosti od Alt-Thanna, kjer je naša težka artiljerija 2 km od Oberburnhaupta prisilila sovražno artiljerijo, da je umolknila.

Ob 11. uri ponoči je bilo izdano naslednje poročilo: Minulo noč so se polastile naše čete nekega kamnoloma na križišču cest Rouvrois — St. Mihiel, enako tudi sosednjih strelskih jarkov. O drugih operacijah se ne poroča. Vreme je trajno zelo slabo; neprestano dežuje.

Pred odločilnimi boji pri Ypernu.

Haag, 7. januarja. Zelo zanimiva premikanja nemških bojnih sil se vrše, kakor poroča poročevalec lista »Tyd« iz Sluisa ob Yseri. Vzhodno od Yperna zbirajo Nemci znatne bojne sile, kljub temu, da je pritisk zaveznikov na celi fronti silno hud. Očitno Nemci še niso opustili svojega načrta, da bi pri Ypernu prodrli. Otvorili so artiljerijski ogenj, ki je tako silovit, da mu ga doslej ni bilo para. Vsekako pripravljajo tu energično akcijo. Poročevalec pripoveduje nato v svojem listu o celi vrsti francoskih poizkusov, da bi na splavih prišli čez poplavljeni ozemlje do nemških strelskih jarkov. Vsi ti francoski poizkusi so se pa doslej ponesrežili.

Siloviti boji za Steinbach.

Geni, 7. januarja. Boji za višine Cerney in za posest vasi Steinbach spadajo po francoskih poročilih med najbolj krvave v tej vojski. Posebno silno so se borili v noči na ponedeljek za hiše na cerkvenem trgu. Tu so imeli Francozi najhujše izgube. Severovzhodno od Nieuporta je bilo francosko moštvo dveh motornih čolnov od nemških strojnih pušk popolnoma uničeno. Ostali so samo trije možje.

Pastirsko pismo belgijskega kardinala Merciera.

Iz Berolina se poroča, kakor priobčujejo dunajski listi:

V vseh belgijskih cerkvah so dne 3. t. m. prebrali pastirsko pismo kardinala Merciera, ki najbrže ne ostane brez posledic. Katoliški rotterdamski »Maashode«, ki v izvadku priobčuje pastirsko pismo, sam pravi o dopisu iz Bergna op Zoom:

»Po našem mnenju bodo Nemci ostro nastopili proti temu pastirskemu pismu kardinala Merciera. Nemci so menda tudi že v različnih župnišnih izvedli hišne preiskave, da zaplenijo pismo.«

Pastirsko pismo se glasi med drugim: »Dobro pomnite, da ne zahtevam od vas, da se odpoveste kateremu svojih upov. Nasprotno smatram za svojo dolžnost določiti, kar lahko pred svojo vestjo zagovarjate, nasproti sili, ki je našo deželo napadla in jo ima v velikem delu začasno zasedeno. Ta sila ni nikaka postavna avtoriteta. Zato ji v notranjosti svojega srca niste dolžni ne spoštovanja, ne udanosti, ne pokorščine. Edina zakonita moč v Belgiji je to, kar pripada našemu kralju, njegovi vladi in zastopnikom naroda. Samo oni so za nas avtoriteta, samo oni imajo pravo do nagnjenja v naših srlih in do naše podreditve. Sama iz sebe bi bila dejanja javne uprave zasedne armade brez moči, toda postavne avtoritete so molče ratificirale one odredbe, ki so upravičene z ozirom na splošno korist in edino le ta ratifikacija jim daje njihovo pravno vrednost. Zasedne province niso nikake osvojene province. Kakor Galicija ni ruska, tako tudi Belgija ni nemška pokrajina. Toda zasedeni del dežele se nahaja v dejanskem stanju, katero mora lojalno prenašati. Največji del naših mest se je sovražniku prostovoljno udal in mora pogoje, ki so se pri predaji podpisali, respektirati. Od začetka vojnih operacij sem so deželne civilne oblasti dolžno opominjale državljane, da se vzdrže vsakega sovražnega dejanja. Ti opomini ostanejo v polni veljavi. Edino naše vojska ima skupaj s hrabri mi četami naših zaveznikov čast in pravico, da brani deželo. Pričakujemo od armade definitivno osvobodjenje.«

Francoske sanje o bodočnosti.

Dunaj, 7. januarja. »Reichspost« priobčuje iz Berna: Nek fantast je izdal v Parizu brošuro »Jutrajšnji mir«. Pravi, da je diplomat in zato ga je pač treba poslušati. Sanja, da zavezniki po zmagi na bodo k mirovnim pogajanjem pritegnili nobenega zastopnika Prusije, ampak le zastopnike devetih različnih nemških držav, ker bo iz nemške države nastalo šest kraljestev, dve veliki vojvodini in ena vojvodina, katerim bo prepovedano, da bi se združile v zvezo. Pruska bo pripadla sosednjim kraljestvom, Berolin bo »prosto mesto«, Francoska bo segala do Rene, Belgija do porenoske dežele do Kolina, Avstrija bo razkosana in bodo posamezni deli odpadli na Rusijo, Rumunijo, Srbijo, Črno goro in Italijo. Češka in močno zmanjšana Ogrska postaneta samostojni, poleg njih se bo ustanovila velika vojvodina Avstrija. Da se zažamči mir in plačilo vojne odškodnine, bodo glavna mesta Avstrije in Nemčije skozi 20 let zasedena od sovražnih garnizij. Kakor na celini, tako se bo godilo Nemčiji tudi v kolonijah in Angleška bo potem lahko mirno zidala svojo železnico od rta Dobre nade do Kaire. Evropi ostanejo le še štiri velesile: Francija, Anglija, Rusija in Italija, nadalje 19 sekundarnih držav in šest malih držav.

Nemški letalci nad Dünkirknom.

London, 7. januarja. »Times« poročajo: Nemški letalci so se ponovno pojavili nad Dünkirknom. Opazili so jih petkrat, vendar ne vedno nad mestom. Francoski oziroma angleški letalci so se dvakrat dvignili in prepodili nemške letalce, ki so vrgli dve bombi v Dünkirk, ne da bi povzročili škodo. Mestni poveljnik je priporočil prebivalstvu, naj se takoj skrije na varno, ko zapazi kako nemško letalo.

Buren dogodek v rumunski zbornici.

Budimpešta, 7. januarja. »Az Est« poroča iz Bukarešte: V neki seji rumunske zbornice minuli teden so razpravljali o izjemni postavi. Ob tej priliki je nastopil tudi glavni urednik »Adeverula«, Mile, ki, kakor znano, vodi rusofilske gibanje v Rumuniji. Zdi se, da je Mile popularnejši na cesti kakor v zbornici. Mile se je pritoževal v svojem govoru, ker se ni v Rumuniji proglasil moratorij in je silovito napad narodno banko, ki po njegovem mnenju noče podpirati trgovine in industrije. Poslanec Lambru zakliče: »To je laž! Poslanec Mile graja medlice. Sledi razburjeno prerekanje. Predsednik prosi, naj se prerekanje opusti. Poslanec Mile: »Če me pa prekinjajo?!« Predsednik: »Prekinjali so Vas, ko ste govorili, kar ni resnično, o narodni banki. (Viharno prirejanje.) Svet in velika večina je itak prepričana, da Vas nihče več ne bo motil.« Mile je mogel nato nadaljevati svoj govor, ki je ostal brez vsakega učinka.

Turčija v vojski.**TURŠKA POROČILA.**

Carigrad, 7. decembra. »Tanin« poroča, da na turškem ozemlju ni nobenega ruskega vojšaka več.

Carigrad, 7. januarja. Turški glavni stan poroča: Rusko brodogradje je danes v nasprotju z mednarodnim pravom obstreljevalo odprto mesto Sinope, pri čemur sta bili dve hiši lahko poškodovani. Človeških žrtev ni bilo. Štiri ladje so se potopile. Nasproti temu je turško brodogradje z uspehom naperilo svoj ogenj na ruske čete, ki so se nahajale v Makrajali in severno od tega kraja na ruskem obrežju. Dne 5. t. m. je skušala neka angleška križarica izkrcati čete vzhodno od Mersine. Naša obrežna straža, je prisilila sovražnika, da se je umaknil, pri čemur je pustil več mrtvih.

Carigrad, 7. januarja. »Terdoumani Hakkikat« poroča, da dezertacije indijskih čet, ki so namenjene za obrambo Švedskega prekopa, še vedno trajajo. Te dni je vse moštvo, ki je bilo zaposleno pri štirih strojnih puškah, prešlo s svojim materijalom vred k turški armadi. Številno drugo moštvo baje namerava storiti isto.

TURKI V ASERBEIDŽANU.

Carigrad, 6. januarja. (Kor. urad.) Prodiranje turških čet v perzijski Aserbeidžan je jako važno, ker otomansko armado trajno pomnožujejo tisočeri kurdski in perzijski prostovoljci. Rusi so že izgubili najvažnejše točke po njih zasedenega ozemlja in se umaknili v Merahe ob cesti v Tebris.

DŽEMAL PAŠA NI BIL UMORJEN.

»Agence Telegraphique Milli« dementira poročila, da bi bil Džemal paša umorjen.

V EGIPTU NI PORTUGALSKIH ČET.

Monakovo, 7. januarja. »Münchner Neueste Nachrichten« poročajo: Madridski krogi zanikavajo, da bi se nahajali v Egiptu portugalski vojaki.

RUSI IZPRAZNILI SEVERNO PERZIJU.

Milan, 7. januarja. »Corriere della Sera« poroča iz Carigrada, da so Rusi vojaško izpraznili vso severno Perzijo vsled nenadnega ofenzivnega sunka Turkov v Kavkazu.

VOJAŠKA PARADA V DAMASKU.

Carigrad, 7. januarja. (Kor. urad.) Iz Damaska se uradno poroča, da so dne 3. t. m. ob veliki paradi, ki sta se je udeležila tudi avstro-ogrski in nemški konzul, izročili slovesno 10. diviziji zastavo. Zbrani so bili glavni deli za Egipt določene armade.

POTRJEVA TURŠKA ZAPLENJENJA NASPROTNIKOVIH LADIJ.

Carigrad, 6. januarja. (Kor. urad.) Tukajšnje sodišče, ki razsoja o zaplenjenju ladij, je potrdilo zaplenjenje več ladij sovražnih držav. Potrjeno je tudi zaplenjenje ruske ladje »Korojeva Olga« in ruskega parnika »Ida«.

POSIPI V PREKOPU PANAMA.

London, 7. januarja. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Washingtona: Guverner ozemlja ob prekopu Panama, polkovnik Göthel, je izjavil, da se bo moral znatno omejiti slavnostni obhod na vodi radi stanja prekopa, ki ga nameravajo otvoriti meseca

aprila. Vsled posipov zemlje v oddelku Kulebra ni gotovo, če bo mogoče, da prevozi prekop tudi dreadnought. — »Zentral News« pa poročajo, da bodo morali, kakor je izjavil polkovnik Göthel, radi posipov prekop najbrže do spomladi zapreti vsem ladjam.

NEVTRALNI KONZULATI OB DARDANEJIH.

Atene, 7. januarja. Turške oblasti so povabile konzule nevtralnih držav v Dardanelih, naj se brez skrbi povrnejo na svoja uradna mesta.

300 MILIJONOV MUSLIMANOV ZA »SVETO VOJSKO«.

Carigrad. Kakor listi poročajo, se bo nahajal v odgovorni adresi turškega parlamenta na prestolno besedo tudi stavek, ki pravi, da se je sedaj okoli 300 milijonov Muslimanov prijavilo za »Sveto vojsko«, ki bodo navdušeno sledili pozivu padišaha.

Burska vslaja še ni pollačena.

Rotterdam, 6. januarja. Tukajšnji trgovci so zaupno poučeni iz Kapstadta, da je zagrešila vlada južno afrikanških združenih držav veliko napako, ker je ukazala ustreliti ujete voditelje vstaških Burov. To postopanje je vstajo le še povečalo. Vladi se je sicer posrečilo, da je z avtomobili vrgla večje čete tja, kjer so se pojavili vstaški burski oddelki, a vsaj ne še potlačila. Buri zbirajo svoje sile na gorah Water, v katere ne morejo z avtomobili. Vlada je morala zato pozvati pod orožje dva razreda rezervnikov v Transvaalu in na severozahodu Kapa.

NEMŠKI ZRAČNI LETALCI V JUŽNI AFRIKI.

Kapstadt, 6. januarja. (Kor. urad.) Dva nemška letalca sta se pojavila nad angleškim taborom pri zalivu Lüderitz. Vrgla sta več bomb.

Razna poročila.**NOVOLETNI BRZOJAVKI MED CARJEM IN POINCAREJEM.**

Berlin, 7. januarja. »Telegraphen-union« izve iz Pariza: Povodom novega leta je car poslal predsedniku Poincaréju naslednjo sedaj objavljeno brzojavko: »Na pragu novega leta mi je posebno na srcu, da Vam istočasno s izrazom mojih priskrbnih prijateljskih čustev izrazim moje najboljše želje, tako za Vas osebno, kakor za Francijo, našega prijatelja in zaveznika. Gojim najtoplejšje želje za hrambo francoske armade in sem trdno prepričan o zmagovalstvu naše skupne stvari. Nikolaj.« — Predsednik Poincaré je odgovoril brzojavno: »Želje, ki mi jih je dobrotno poslalo Vaše Veličanstvo ob svojem povratku v Carskoje sejo, so me globoko ganile. Zahvaljujem se tudi za prijazno brezlično naznanilo na potovanju skozi Moskvo. Prosim Vaše Veličanstvo, da sprejme moje tople želje za Vas same, carico in carsko družino, kakor tudi za plemeniti ruski narod in njegovo hrabro armado. Tudi Francija popolno zaupa v zmago zaveznikov in zmagovalstvo naše skupne stvari.«

RAZPRAVA RADI DELAVSKIH NEMIROV V PETERBURGU.

Kodanj, 8. januarja. Peterburški list »Rječ« poroča, da se je vršila 28. decembra m. m. sodna razprava radi delavskih nemirov meseca julija 1914 v Peterburgu. Porotniki so vse obtožence oprostili.

SEVERNA AMERIKA IZDELUJE NOVE PODMORSKE ČOLNE.

Amsterdam, 7. januarja. Newvorški listi poročajo: Katastrofa »Formidable« je nanotila Združene države, da napravijo nove podmorske čolne.

KITAJSKI BOJKOT PROTI JAPONSKEMU BLAGU.

Rotterdam, 5. januarja. Glasom poročil v nizozemsko-indijskem časopisu se na holandskih Sundskih otokih med tamošnjimi Kitajci razvija živahno gibanje za bojkotiranje japonskega blaga. Kitajci izdajajo številne oklice proti Japoncem, katerim očitajo, da so v ključavskem vojnem pohodu kršili nevtralnost Kitajske. Ker se republika proti močnejši Japonski ne more vojaško braniti, skušajo kitajski trgovci, katerih finančni vpliv je na celim Daljnem Vzhodu zelo velik, škoditi Japonski z bojkotom.

NEVTRALNE RIBIŠKE LADJE NE SMEJO V ANGLEŠKA PRISTANIŠČA.

London, 5. januarja. (Kor. urad.) Angleška vlada je ribiškim ladjam nevtralnih držav prepovedala pripluti v britanska pristanišča.

BOMBAŽ SE SME PREVAŽATI PO MORJU.

Berlin, 7. januarja. (Kor. urad.) Tukajšnje amerikansko poslanstvo je obveščeno po svoji vladi, da sta zagotovili angleška in francoska vlada, da

bombaža ne smatrate za tihotapsko blago in da ga ne bosta zaplenjevali. Nevtralne ladje smejo zato uvažati v Nemčijo bombaž.

Dnevne novice.

+ Pri cesarju. Cesar je včeraj sprejel v avdienci vnokejnega armadnega poveljnika Liborija pl. Franka in korškega deželnega predsednika barona Fries-Skene.

+ Proti raznašalcem laži. Poročali smo, da je skrita klika zopet razširila med ljudi nečuvane laži. V interesu vseh poštenih ljudi je, priti tem spletkarjem in lažnikom na sled. Nekaj razširjevalcev laži je že prijelih. Dobil bodo zaslužen kazni. Prosimo vse, katerim pridejo te vrste pred oči, naj nam pomagajo, dobiti krivce.

+ Ministrska konferenca za aprovizacijo. Sinoči ob 8. uri zvečer se je vršila na Dunaju ministrska konferenca o aprovizacijskih vprašanjih. Konference so se udeležili notranji minister Heindol, finančni minister Engel, železniški minister Forster, trgovinski minister Schuster in poljedelski minister Zenker. Najvišje cene žitu so najbrže tvorile glavni razgovor v tej konferenci.

+ Usoda naših vojnih ujetnikov. Dunajski poročevalec »Az Est« poroča o zanimivem intervjuu s tajnim svetnikom bationom Spiegelfeldom, vodjem centralnega urada za vojne ujetnike. Z ozirom na znano papežovo akcijo je baron Spiegelfeld izjavil, da se bo potem, ko bodo končane diplomatske obravnave, hitro začelo s transportom ujetnikov v domovino. Vendar bi se pa utegnile pojaviti tehnične težave, ker je treba pomisliti, da je n. pr. Rusija preleži del naših vojnih ujetnikov poslala v Sibirijo in celo na obalo Tihega Oceana. Vendar je pa, hvala Bogu, osoda naših vojakov v ruskem ujetništvu razmeroma ugodna, kar moram resnici na ljubo konstatirati. O tem pričajo pisma, ki jih vsak dan dobivamo od ujetnikov; četudi je položaj posameznika morda tu in tam težaven, vendar je splošen vtis popolnoma pomirljiv in mi vidimo, da Rusi z našimi vojaki dobro ravnavo. Seveda so v Rusiji nekatera manjša zla. Zlasti med transportom ujetniki veliko trpe. Razen tega je eden najgostejših pojavov ta, da se ujetniki redno naravnost plenijo. O ruskih bolnišnicah dobivamo dobra poročila. Ujetniki jih v svojih pismih hvalijo, kakor tudi obnašanje zdravnikov in prebivalstva nasproti njim. Drugače stoji stvar v Srbiji. Mislim, da so Srbi jako zadovoljni s tem, da se ujetniki zamenjajo, ker vlada ne more niti za lastne ranjence preskrbeti dobre oskrbe. Zelo značilno je, da naši bratje, ki so prišli v srbsko ujetništvo, v svojih pismih večinoma za denar prosijo, iz česar je sklepati, da jim veliko manjka, kar si morejo le z denarjem preskrbeti. Posebno veliko trpe zbog pomanjkanja gorke obleke. Zato se je uvedla akcija, da se naši v Srbiji ujeti vojaki preskrbe z gorko obleko. Naša vlada je že storila primerne korake in naš italijanski konzul v Solunu sta že velike svote poslala v Srbijo. Treba je pa storiti še več. — V drugo poglavje spada osoda v sovražnih državah interniranih avstrijskih in ogrskih državljanov, ker to vprašanje ni urejeno. Nihče ni mislil na to, da bi se v vojnem slučaju v tisočih zapirali mirni prebivalci samo zato, ker so tuji državljani. Tu treba Rusijo trdo obsoditi. Ruske oblasti so dale Avstrije in Nemce iz njihovih stanovališč odpeljati v severovzhodnih del evropske Rusije in jih pregnale v vasi. Mnogi izmed njih se bore s smrtjo vsled lakote. Naše zunanje ministrstvo je pa v korist teh nesrečnikov uvedlo energično akcijo.

— Srebrna brabrošna svetinja 2. razreda je podeljena rezervistu lovskemu četovodju Cirilu Mladarju, naslovnemu natrullnjemu vodniku Adamu Mrosek in lovcu Ivanu Bartl lovškega bataliona št. 5. Andrej Sivec, Matevž Pricelj, Franc Ruter in Rudolf Mesarec 20. lovškega bataliona. Ladislav Bodnar, Jurij Dobrik, Janez Klina in Guido Perlot 29. lovski batalion. Rezervni praporščak Julij Bratsch, četovodja nasl. narednik Hugo Wessely in Ivan Tonk, četovodjama Alojzij Kikel, Matija Medvešek, Franc Bencina, deseteriki: Ivan Axmann, Jožef Bergant, Ivan Grebaliček, Ivan Kuhar, Blaž Pogčič, Rudolf Rinaldo, Ivan Stern, podčastnik Ivan Gril, pešci: Anton Drobnič, Ivan Fele, Klemenčič Andrej Oblak, Ivan Žebre; orožniški starmojster Franc Zaidler; vsi 17. pešpolka. 17. jih je bilo nadlele odlikovanih s brabrošno svetinjo 2. razreda pri 47., 22. pri 87., deset pri 97. pešpolku, 14 pri 7. lovskem batalionu, 17 pri 5. dračon. polku.

— Iz seznama izgub št. 91. 92. 93 in 94. Nadporočnik Legat Janez, 43. pp., iz Trsta, mrtve; poročnik Setino Franc, 20. črnovoj. pp., ujet; poročnik Blumauer Richard, 7. pp., 9. stol., ranjen; kadet Blumauer Božider, 7. pp., 6. stol., ranjen; poročnik Domenig Janez, 4. dom. p., mrtve (septembra 1914); kadet Germann Leopold, 7. pp., 8. stol., ranjen; stotnik Jereb

Jožef, 4. dom. p., 4. stol., ranjen; poročnik Kastreuz Robert, 22. pp., 7. stol., iz Ljubljane, ranjen; nadporočnik Klement-schitz Friderik, 4. dom. p., 3. stol., mrtve (septembra 1914); poročnik Možina Anton, 59. pp., 6. stol., mrtve; kadet aspirant Siska Jožef, 1. bos. herc. pp., 10. stol., ranjen; poročnik Zavoričnik Ludvik, 4. dom. p., 7. stol., ranjen.

— Od mrtvih vstajajo. Ob mobilizaciji za vojsko je tudi Alojzij Vidmar, posestnik iz Leskovca, vzel slovo od svoje žene, s katero je bil šele nekaj mesecev poročen. Ves čas, odkar je odšel na vojsko, blizo 5 mesecev pa ni bilo od njega nobenega sluha. Nekateri so pravili, da mu je granata odtrgala roko, eden je pravil, da je mrtve, ker ga je videl, ko je v vojnem mešču padel. Lahko si je misliti, v kakšnih skrbih je bila zanj njegova mlada žena. Dne 4. t. m. je pa prišlo njegovo pismo iz Sibirije, kjer je bilo pisano 17. novembra. Sedaj je njegova žena Anica položena in upa, da se ji po sklenjenem miru zonet vrne.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil dr. Ignacij Paulič, primarni bolnišnični usmilj. bratov v Kandiji. Ves čas od začetka vojske ni bilo nič glasu od njega. 2. t. m. je pa dospela njegova dopisnica v kateri javlja, da se nahaja kot ujetnik v Samarkandu, na Ruskem.

— Na zagrebškem pokopališču bode v kratkem pokopanih že 200 mrtvih vojakov, ki so se vrnili ranjeni ali pa bolni z bojišča.

— Gosp. zlatomašnik in vpokojeni župnik Ivan Košar je umrl v celjski bolnišnici dne 6. januarja 1915. Pogreb je bil danes ob 9. uri dopoldne.

— Umrl je na Unču pri Rakeku gospod Lovro Sebenikar, poštar v pok. N. v m. p. — V Laškem trgu je umrla gospa Ana Kukec, vdova bivšega lastnika ondornih pivovarn. — Umrl je v Celovcu vpokojeni realčni profesor g. Ferdinand Kosmač.

— Varčevanje z živili. C. kr. korespondenčni urad objavlja: Varčevanje z domačimi zalozami moka, ki mora zadoščati do bodoče žetve, je resna dolžnost splošnosti. Vlada je zato nedavno odredila, da se sme pšenična in ržena moka (bodisi moka ali kruh) spravljati v promet le primerno mešana z ječmenom, koruzo in s krompirjem. Naravno iz tega sledi, da se redno tudi živina ne sme pitati z žitom. 8. t. m. se objavi odlok poljedeljskega ministrstva s 5. t. m., ki odreja potrebno in prepoveduje pitanje živine za mleti sposobno ržjo, pšenico in ječmenom; kakor tudi ne z rženo, pšenično in ječmenovo za peko sposobno moko. Iz važnih gospodarskih razlogov sme politična deželna oblast izjemoma dovoliti pitanje živine z ržjo in ječmenom, če ga je pridelal živinorejec sem in le za njegovo živino. To določilo je osobito važno v goratih krajih, kjer bi se prodaja pridelanega žita ne izplačala.

— Atentat norca na generala na Reki. Z Reke se poroča: Včeraj popoldne sta prišla dva malo pijana vojaka v bazar Rosenthalov na Dantejevem trgu. En od njiju je vzel — menda iz šale — papirnato škatljo, v kateri so bile denarnice. Ta moment je šel po trgu general K. Marić z nekim nadporočnikom. Trgovski pomočnik je odšel naravnost k častnikoma in ju opozoril na onega vojaka, ki je vzel škatljo. Vojaku je bila vzeta škatlja in vrnjena trgovskemu pomočniku. A vojak, namesto da odide, je odšel na drugo stran do »Riečke pučke banke«, tam si je slekel blužo in je zopet odšel v trgovino ter pograbil trgovskega pomočnika. Nadporočnik je posredoval in zapovedal vojaku, naj se odstrani. Vojak se je obotavljal, naka se je približal tudi general in dal nadporočniku zapoved glede vojaka. Nenadoma pristopi h generalu pijani postrešček Gerrardo Lucich, rodom Refan, star 28 let in ustrelil proti generalu iz samokresa, nato pa takoj nameri orožje sebi na slepoočnico, ustrelil in se zgrudi mrtve na tla. General pa je ostal nepoškodovan. Oče in brat atentatorja sta oba v norišnici.

— Vojska mnogo odkrije. Hraber mladenič »deček i pol« je prišel kot vojak na srbsko bojišče. Komitaši so ga nekoliko ranili, a on je komitašem pokazal, kaj se pravi streljati na junaka. Pobil je več komitašev in jim pobral orožje. — »Čujte, sarmite! zavpije. »Puška je bila moja, samokres je bil moj, poglejte izrezano ime na kopitu puške in samokresa.« — Doma je imel edino slabost, bil je divji lovec, odvzeta mu je bila puška in samokres. — V vojski je ne bo dobil nazaj, a strašna uganka mu je, kako je vendar prišlo njegovo orožje v roke vlaških Srbov.

— Aretirani politiki. Kakor poroča parlamentna korespondenca, je bil bivši galski deželni poslanec vseučilišni profesor dr. Stanislav Stronski na Dunaju aretiran. Profesor Stronski je spadal k vodilnim osebam vzhodnoga-ljskih konservativcev. Bil je nekaj časa

tudi vodilni član najvišjega poljskega narodnega komiteja.

— **Po treh mesecih se je oglašil** Ivan Trebec, vojak 27. domobranskega pešpolka. Pisal je iz ruskega ujetništva v Simbirsku. — V ruskem ujetništvu so nadalje sluga ljubljanskega magistrata Karel Kresal. V ruskem ujetništvu je tajnik vrhniške posojilnice Viktor Perne. V ruskem ujetništvu sta Boris Černe z Bleda in J. Petercel, sin hotelirja Petercela z Bleda.

— **Padel je v Karpatih enoletni** prostovoljec Josip Kunzel z Vrhnike. Ondi je padel tudi rez. kadet Anton Bregar, pravnik iz Gradca pri Litiji. Na severnem bojišču je padel korporal Alojzij Mrhar, sin posestnika Andreja Mrharia iz Stanežic pri St. Vidu nad Ljubljano.

Na severnem bojišču je padel polkovnik 3. bat. 1. polka tirolskih strelcev major Franc Vogl.

— **Zlata hrabrostna svetinja** je podeljena četovodju Franc Novak.

— **Srebrna hrabrostna svetinja I. razreda** je podeljena naredniku Rudolfu Lavrinc, četovodjem Viljemu Simončič in Edvardu Oblak, desetnikom Albinu Kovač in Antonu Pavlič in pešcu, nad. poddesetniku Ivanu Zupancu 17. pešpolka.

— **Izpred deželnoobrambnega divizijskega sodišča.** »Grazer Tagespost« poroča iz Ljubljane: C. kr. divizijsko sodišče v Ljubljani je v mesecih oktober, november in začetkom decembra obsodilo sledeče obtožence: 24. oktobra 1914 je bil obsojen na 8mesečno težko ječo Jakob Ambrožič iz Cassegliana, ker je klical »Živio Srbija!«. Pisatelj in bivši kadet Ivan Dobovec je bil obsojen dne 28. oktobra zaradi protivojaških in srbofilskih izjav v triletno težko, poostreno ječo; 30. oktobra realčan Davorin Katnik iz Trsta radi razžaljenja prestolonaslednika v štirimesečno težko ječo; 31. oktobra Ivan Trole, ki mu je že izjemno sodišče prisodilo radi uboja 4 mesece težke ječe, radi hudih psovanih 6mesečno težko ječo; 10. novembra tesarja Antona Pretnarja radi razžaljenja rajnega prestolonaslednika na 6mesečno težko ječo, Antona Hudalina radi izrazov proti vojaščini na dveletno težko ječo; 13. oktobra tesarja Aleksandra Tomana radi Srbom prijaznih izrazov na 14 mesecev težke ječe; 16. novembra občinskega uradnika Vladimira Valentiča radi hudodelstva razžaljenja Veličanstva in motenja javnega miru in reda na 18 mesečno poostreno ječo; 4. decembra tesarja Franca Matza radi motenja javnega miru in reda po § 65. splošnega kaz. zak. v eno leto težke ječe in rezervnega pešča Arsenija Radočaja radi hudodelstva po § 67. brambne postave v 4mesečni zapor.

K dobavi prebranih vojaških konj. Vojno ministrstvo je odredilo, da se vojaški konji, ki so bili ranjeni ali so vsled napov postali nesposobni za vojaške namene, za nizke cene prepuste avstrijskim kmetovalcem. Taki prebrani konji si ob dobri oskrbi kmalo opomorejo in so potem za poljska dela še prav uporabni. Za vojaške svrhe pa nikakor ne pridejo več v poštev, ker so s posebnim žigom zaznamovani kot za vojno za vedno nesposobni. Te konje oddaja vojno ministrstvo potom deželnih kulturnih svetov, kjer teh ni, pa potom glavnih kmetijskih korporacij. Vojno ministrstvo ne prevzame glede teh konj nikakoršnega jamstva za morebitne nedostatke in napake ter morajo oni kmetovalci, ki hočejo kupiti takega konja, podpisati v tem smislu poseben reverz. Nazaj se konja pod nobenim pogojem ne vzame. Oddaja teh konj se izvrši dražbenim putem, pri čemer je cenitev zelo nizka. Dražbe se smejo udeležiti samo kmetovalci, nikakor pa ne kupčevalci, vsled česar mora vsak kmetovalec prinesli s sabo župansko potrdilo, da je dal svoje

konje erarju. Tudi se mora vsak kmetovalec zavezati, da bo te konje uporabljal na lastnem kmetijstvu, in sicer najmanj pol leta. Na ta način se hoče preprečiti, da bi se s temi konji ne skušali pod kakoršnokoli pretvezo okoristiti konjski kupčevalci.

— **Začasni učitelj na petrazredni ljudski šoli v St. Petru na Krasu** je postal prašani učiteljski kandidat Franc Ranič.

— **Smrtna nesreča na lovu** Na nedeljskega leta dan je priredil posestnik Andrej Meglič z Loma, okraj Kranj, na planini Javorovnik lov, ki je bil končan ob 4. uri popoldne. Ko so se zbrali lovci, da odidejo domov, se je izprožila puška lovca, ki je stal za Megličem. Krogla je zadela Megliča v ramo in je prodrla ramo, vrat in glavo. Meglič se je zgrudil mrtev na tla.

— **Iz finančne službe.** Premješeni so bili: praktikant Anton Vardjan iz Črnomlja v Rateče, davčni oficijal Ivan Kušar iz Litije v Vipavo, davčni oficijal Rihard Koller iz Postojne v Litijo. Davčni upravitelj Ivan Splichal in davčni oficijal Matija Wrinskele sta bila vrnjena. Na južnem bojišču sta padla evidenčni geometer I. razreda Josip Perovšek in računski asistent Bogumil Brinšek. Povodom vpokojitve se je izreklo davčnemu nadupravitelju Ivanu Finku priznanje c. kr. finančnega ministrstva za množoletno, vestno in uspešno delovanje. Titularna nadpaznika Josip Hren in Josip Podobnik sta bila imenovana za nadpaznika. Prestavljeni so: Rescijent Anton Muc iz Kočevja v Mokronog, nadpaznik Beguš iz Ljubljane v Osivnico, titularni nadpaznik Alojzij Kobe iz Osivnice v Ljubljano, tit. nadpaznik Fr. Nosan iz Senožec v Novo mesto, paznik Ivan Vakselj iz Mokronoga v Senožec, tit. nadrescijent Ivan Lončar iz Mokronoga v Kočevje.

— **Ogrski domobranski minister** je obiskal slovenske ranjence v Budimpešti ter jim pri odhodu zaklical: »Z Bogom, živili!«

— **Umrli** je v St. Vidu nad Ljubljano vpokojeni učitelj g. Cirman. — V Mariboru je umrl najstarejši ondotni urar Anton Sulz.

— **Umrli** je v 89. letu starosti nekdanji tržaški občinski svetnik Salvator Ventura.

— **V srbskem ujetništvu** je korporal Ant. Gorjup, posestnik iz Moravč.

— **Kopniški stotnik v Zagrebu.** Dne 20. decembra 1914 je izvalil v Zagrebu od vojne uprave neki lopov, ki se je izdajal za letalskega častnika, na temelju ponarejenih listin vso oskrbo za 12 mož od 20. do 31. decembra in vsoto v znesku 238 K 59 vin. Lopov je nosil častniško uniformo.

— **Padli junaki.** V Valjevu je padel 29. novembra 1914 veletržec, rezervni nadporočnik Franc Keržnik iz Radgone. Krogla ga je zadela v glavo. Med kranjskimi finančnimi uradniki sta umrla junaške smrti rezervna poročnika, računski asistent Bogumil Brinšek in geometer Jožef Perovšek.

— **Opročena** je bila pred domobranskim divizijskim sodiščem motenja javnega reda in miru osumljena Marija Seme, soproga adjunkta drž. žel. iz Šiške pri Ljubljani.

— **Smrtnonevarna poškodba.** Na sveti dan se je sprl gališki begunec Ljudevit Turza v Trnovem na Notranjskem s 45letno Držo. Zakaj sta se sprla, ni znano. Marija Drža se je tako razljutila, da je z možem obkrala Turzo v prsih in v rebrih. Turza je bil smrtnonevarno ranjen prepeljan v postojnsko bolnišnico.

— **Zaroka med ranjencem in bolniško strežnico.** Budimpešta, 7. januarja. Listi poročajo iz Temešvara: Karol Prassinger, uradnik Anglo-Avstrijske banke na Dunaju, ki je bil na severnem bojišču kot poddesetnik ranjen in je bil tudi odlikovan s hrabrostno svetinjo, se je sedaj, ko je ozdravil, zaročil z bolniško strežnico v temešvarski bolnišnici Rojo Mathé, ki mu je ze-

lo požrtvovalno stregla. Poroka se vrši, ko bo končana vojna.

— **Utonil** je 70 letni vpokojeni cestar Luka Srebot v Trnovščici. 29. m. m. je Srebot popival; ko je šel domov, je padel v potok.

— **Tatinski piskrovez.** Prijeli so 2. t. m. v Cirknici 54 letnega piskroveza Vincenca Adamiča. Osumljen je, da je ukradel v Grahovem stvari, vredne 100 kron.

— **Iz srbskega ujetništva** sta se oglašila g. Anton Fegic, uradnik »Goriške zveze«, in pa g. Just Rja v e c, solitator v pisarni g. dr. Novaka.

— **Veliki snežni zameti na Tirolskem.** Severno od Tridenta je na Brennerju radi snežnih zametov običal osební vlak. Proga je bila prosta šele čez dve uri. V Roveretu divja snežni vihar, kakršnega tam še niso nikdar zapazili. Na progi Trident-Malé so morali radi snežnih zametov ustaviti ves promet.

Ljubljanske novice.

lj Umrli so v Ljubljani: Marija Markič, vpokojena delavka tobačne tovarne, 70 let. — Majda Spreitzer, pleskarjeva hči, 1 uro. — Jurij Okovič, pešec 47. pešpolka. — Vojko Romanov, voznik vojaških transportov. — Boris Spreitzer, pleskarjev sin, 10 ur. — Karolaa Vurkelc, rejenka, 3 tedne. — Pavla Čepek, rejenka, sedem mesecev. — Fran Felician, sin tovarniškega delavca, 8 mesecev. — Helena Kokalj, bivša kuharica, 79 let. — Marija Jurančič, bolniška devica, 54 let.

lj Aretiran je bil na Glincah 16 letni dninar Franc Zimond iz Renč pri Gorici, ker je v Ljubljani in v okolici veliko pokradel. — V Spodnji Šiški je neki stražnik prijel nekega sedlarskega pomočnika, ki je popival, ne da bi bil hotel plačati ceho.

Gremij kranjskih lekarnarjev
naznanja, da je njega zaslužni član, gospod

Ph. Mr. Ernest Roželj
lekarnar na Jesenicah

danes, 7. t. m., v vestnem izvrševanju svojega poklica nagloma preminul.

Pogreb se vrši v soboto, 9. januarja ob 3. uri popoldne na jese-niško pokopališče.

Blagemu tovarišu časten spomin!

Ljubljana, 7. januarja 1915.

Ph. Mr. Rihard Sušnik,
t. č. načelnik gremija.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani,
naznanja žalostno vest, da je njegov večletni, jako delavni predsednik, gospod

Oskar de Ancona
trgovski sotrudnik in vojak kr. ogr. 48. pešpolka

padel častne smrti dne 23. decembra 1914 na severnem bojišču.
Bodi vrlému možu časten spomin in lahka tuja zemlja!

Ljubljana, dne 8. januarja 1915.

Po njem žalujoče društvo in kolegi.

Naročajte „Slovenca“!

Vratne bolezni,
kašelj, hripavost, katara,
ozdravijo hitro in temeljito, premovane
pastile lekarnarja Prendini-ja
Zaloga v Ljubljani v Sušalkovi lekarni
»pri zlatem jelenu« na Marijinem trgu.

Kdo bi posodil ali žeriral na dobro-
idočo trgovino
tri- do
štiri tisoč kron proti intabu-
laciji istih. Prijazne ponudbe
na upravo pod šifro »K 37.«

?

Oučje volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi
takej

J. Grobelniku
Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trakoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-
očisto po brezkonkurenčni cení.
Posebno pa se plača lepo belo
oprano po najvišji cení, ki se zanjo
lahko nudi.

PISALNO MIZO

(amerikanski sistem), kupi
Vnovčevalnica za živino v Ljubljani.

Dve stanovanji

vsako obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin,
se odda tako ali za februarjev termin v
II. nadstropju. Vpraša naj se v Židovski ulici
št. 1, I. nadstropje.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠKA

LJUBLJANA - ROMANSKEGA ULICA 4
SEPRIZNANIPRIMARJ DR. FR. DERGANČ

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počufek.

Domača tvrdka

Zunanja naročila
2815 obratno

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Priporočamo domačo solidno tvrdko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic

Židovska ul. 8

Zalni klobuki
vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo